

LIETUVOS RESPUBLIKOS TEISINGUMO MINISTERIJA

Biudžetinė įstaiga, Gedimino pr. 30, LT-01104 Vilnius,
tel. (8 5) 266 2984, faks. (8 5) 262 5940, el. p. rastine@tm.lt,
atsisk. sąskaita LT267044060000269484 AB SEB bankas, banko kodas 70440.
Duomenys kaupiami ir saugomi Juridinių asmenų registre, kodas 188604955

Lietuvos Respublikos Vyriausybei

2021-10- Nr.

DĖL ĮSTATYMŲ PROJEKTŲ PATEIKIMO

Teisingumo ministerija teikia po 2021 m. spalio 12 d. tarpinstitucinio pasitarimo patikslintą Lietuvos Respublikos baudžiamojo proceso kodekso 106 straipsnio pakeitimo įstatymo projektą (toliau – BPK projektas) ir parengtą Lietuvos Respublikos administracinių nusižengimų kodekso 666 straipsnio pakeitimo įstatymo projektą (toliau – ANK projektas) (toliau kartu – Įstatymų projektai).

Lietuvos Respublikos Konstitucinis Teismas (toliau – Konstitucinis Teismas) 2021 m. kovo 19 d. priėmė nutarimą Nr. KT45-A-N3/2021 „Dėl Lietuvos Respublikos administracinių teisės pažeidimų kodekso 302¹ straipsnio, Lietuvos Respublikos baudžiamojo proceso kodekso 106 straipsnio atitikties Lietuvos Respublikos Konstitucijai“ (toliau – Konstitucinio Teismo nutarimas), kuriuo konstatavo, kad Lietuvos Respublikos baudžiamojo proceso kodekso (toliau – BPK) 106 straipsnis tiek, kiek pagal jį asmeniui, dėl kurio priimtas išteisinamasis nuosprendis, atsižvelgiant į bylos aplinkybes, nėra atlyginamos būtinos ir pagrįstos išlaidos advokatui, prieštarauja Lietuvos Respublikos Konstitucijos (toliau – Konstitucija) 30 straipsnio 1 daliai, 31 straipsnio 6 daliai, konstituciniam teisinės valstybės principui.

Įstatymų projektų tikslas – įgyvendinti Konstitucinio Teismo nutarimą. Įvertinus Konstitucinio Teismo nutarime pateiktą išaiškinimą dėl galiojančio teisinio reguliavimo, susijusio su BPK 106 straipsniu, prieštaravimo Konstitucijai, BPK projektu siūloma numatyti, kad:

- 1) asmens patirtos išlaidos advokato paslaugoms apmokėti iš valstybės lėšų būtų atlyginamos tais atvejais, *kai kaltinamasis išteisinamas*;
- 2) atsižvelgiant į bylos aplinkybes, būtų atlyginamos *tik būtinos ir pagrįstos* išlaidos advokato paslaugoms apmokėti;
- 3) būtų atlyginamos tik išlaidos advokato, *kuris dalyvavo byloje kaip kaltinamojo*, kuris buvo išteisintas, *gynėjas*, paslaugoms apmokėti;
- 4) išlaidos advokato paslaugoms apmokėti būtų atlyginamos *iš valstybės lėšų teisės aktų nustatyta tvarka*.

ANK projektu siūloma įtvirtinti, kad administracinio nusižengimo teiseną asmens atžvilgiu nutraukus pagal šio kodekso 591 straipsnio 1 punktą, šio asmens išlaidos advokato ar advokato padėjėjo, kuris dalyvavo byloje kaip asmens įgaliotas atstovas, paslaugoms apmokėti atlyginamos iš valstybės ar savivaldybės lėšų *mutatis mutandis* taikant BPK nuostatas.

I. Sprendžiama problema	BPK 106 straipsnis tiek, kiek pagal jį asmeniui, dėl kurio priimtas išteisinamasis nuosprendis, atsižvelgiant į bylos aplinkybes, nėra atlyginamos būtinos ir pagrįstos išlaidos
-------------------------	--

	advokatui, prieštarauja Konstitucijai.
II. Siūlomos priemonės	<p>1) BPK 106 straipsnyje numatyti, kad tais atvejais, kai asmuo išteisinamas, jo patirtos būtinos ir pagrįstos išlaidos advokato, kuris dalyvavo byloje kaip šio asmens gynėjas, paslaugoms apmokėti, atsižvelgiant į bylos aplinkybes, atlyginamos iš valstybės lėšų teisės aktų nustatyta tvarka.</p> <p>2) Nustatyti, kad prašymas dėl išlaidų priteisimo ir jų dydį patvirtinantys įrodymai turi būti pateikti iki įrodymų tyrimo teisme pabaigos.</p> <p>3) Patikslinti ANK 666 straipsnį, nustatant, kad administracinio nusižengimo teiseną asmens atžvilgiu nutraukus pagal ANK 591 straipsnio 1 punktą, šio asmens išlaidos advokato ar advokato padėjėjo, kuris dalyvavo byloje kaip asmens įgaliotas atstovas, paslaugoms apmokėti atlyginamos iš valstybės ar savivaldybės lėšų <i>mutatis mutandis</i> taikant BPK nuostatas.</p>
III. Priemonių kaštai	Įstatymų projektais siūlomiems pakeitimams įgyvendinti bus reikalingos papildomos valstybės biudžeto lėšos. Tačiau, atsižvelgiant į tai, kad išteisintų asmenų skaičius (pvz., 2018 m. baudžiamosiose bylose išteisinti 457 asmenys, 2019 m. – 338, 2020 m. – 260) ir nutrauktų administracinių nusižengimų teisenų, kai padaryta veika neturi administracinio nusižengimo požymių, skaičius (pvz., 2019 m. šiuo pagrindu nutrauktos 625 administracinių nusižengimų teisenos, 2020 m. – 729, 2021 m. – 164) kasmet iš esmės skiriasi (jis negali būti nuspėjamas ar kitaip prognozuojamas), taip pat įvertinus ir nevienodą kiekvieno asmens patirtų išlaidų advokatui dydį, šiuo metu apskaičiuoti ir pateikti tikslų reikalingų biudžeto lėšų poreikį nėra galimybių.
IV. Nauda visuomenei	Sudaromos galimybės išteisintam asmeniui atlyginti jo patirtas būtinas ir pagrįstas išlaidas advokato, kuris dalyvavo byloje kaip tokio asmens gynėjas, paslaugoms apmokėti.

Vadovaujantis Numatomos teisinio reguliavimo poveikio metodikos, patvirtintos Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2003 m. vasario 26 d. nutarimu Nr. 276, 4 punktu, Įstatymų projektų poveikio vertinimas nėra atliekamas.

BPK projektas derintas su Generaline prokuratūra, Vidaus reikalų ministerija, Finansų ministerija, Teisėjų taryba ir Lietuvos advokatūra. Dėl Finansų ministerijos, Teisėjų tarybos ir Lietuvos advokatūros pateiktų pastabų, į kurias neatsižvelgta, parengta derinimo pažyma.

Įstatymų projektai neprieštarauja Aštuonioliktajai Lietuvos Respublikos Vyriausybės programai, kuriai pritarta Lietuvos Respublikos Seimo 2020 m. gruodžio 11 d. nutarimu Nr. XIV-72.

Įstatymų projektai parengti laikantis Valstybinės kalbos, Teisėkūros pagrindų įstatymų reikalavimų ir atitinka bendrinės lietuvių kalbos normas.

Įstatymų projektai paskelbti Lietuvos Respublikos Seimo teisės aktų informacinės sistemos (TAIS) Projektų registravimo posistemyje.

Įstatymų projektus parengė Teisingumo ministerijos Baudžiamosios justicijos grupės (vadovė Simona Mesonienė, tel. 266 2873, el. p. simona.mesoniene@tm.lt) vyresnysis patarėjas Tautvydas Žėkas (tel. 219 1880, el. p. tautvydas.zekas@tm.lt) ir vyresnysis patarėjas Germanas Politika (tel. 266 2907, el. p. germanas.politika@tm.lt).

PRIDEDAMA. 10 lapų.

Teisingumo ministrė
Dobrovolska

Evelina

Tautvydas Žėkas, (8 5) 219 1880, el. p. tautvydas.zekas@tm.lt

Originalas nebus siunčiamas